

σύγχρονο

Φάσμα
Group
προπαρασκευή για
A.E.I.

μαθητικό φροντιστήριο

ΜΑΘΗΜΑ : ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ- ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ
ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ : ΟΜΑΔΑ ΦΙΛΟΛΟΓΩΝ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΩΝ ΦΑΣΜΑ
ΤΑΞΗ : Γ΄ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ : 06/11/2022
ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ :

Στο συγκεκριμένο λόγο ο ρήτορας παραθέτει συμβουλές προς το νεαρό Δημόνικο, η τήρηση των οποίων θα του εξασφαλίσει έναν ηθικό και ορθό τρόπο ζωής. Στο απόσπασμα που ακολουθεί οι συμβουλές του ρήτορα αφορούν τη φιλία.

Μηδένα φίλον ποιού, πριν ἂν ἐξετάσης πῶς κέχρηται τοῖς πρότερον φίλοις· ἔλπιζε γὰρ αὐτὸν καὶ περὶ σε γενέσθαι τοιοῦτον, οἷος καὶ περὶ ἐκείνους γέγονε. Βραδέως μὲν φίλος γίγνου, γενόμενος δὲ πειρῶ διαμένειν· ὁμοίως γὰρ αἰσχρὸν ἐστὶ μηδένα φίλον ἔχειν καὶ πολλοὺς ἐταίρους μεταλλάττειν. Μήτε μετὰ βλάβης πειρῶ τῶν φίλων, μήτ' ἄπειρος εἶναι τῶν ἐταίρων θέλε. Τοῦτο δὲ ποιήσεις, ἂν προσποιῇ τὸ δεῖσθαι, μὴ δεόμενος. Περὶ τῶν ῥητῶν ὡς ἀπορρήτων ἀνακοινοῦ· μὴ τυχῶν μὲν γὰρ οὐδὲν βλαβήσει, τυχῶν δὲ μᾶλλον αὐτῶν τὸν τρόπον ἐπιστήσει. Δοκίμαζε τοὺς φίλους ἕκ τε τῆς περὶ τὸν βίον ἀτυχίας καὶ τῆς ἐν τοῖς κινδύνοις κοινωνίας· τὸ μὲν γὰρ χρυσίον ἐν τῷ πυρὶ βασανίζομεν, τοὺς δὲ φίλους ἐν ταῖς ἀτυχίαις διαγιγνώσκομεν. Οὕτως ἄριστα χρήσει τοῖς φίλοις, ἂν μὴ προσμένης τὰς παρ' ἐκείνων δεήσεις, ἀλλ' αὐτεπάγγελτος αὐτοῖς ἐν τοῖς καιροῖς βοηθῆς. Ὅμοίως αἰσχρὸν εἶναι νόμιζε τῶν ἐχθρῶν νικᾶσθαι ταῖς κακοποιαῖς καὶ τῶν φίλων ἠττᾶσθαι ταῖς εὐεργεσίαις. Ἀποδέχου τῶν ἐταίρων μὴ μόνον τοὺς δυσχεραίνοντας ἐπὶ τοῖς κακοῖς, ἀλλὰ καὶ τοὺς μὴ φθονοῦντας ἐπὶ τοῖς ἀγαθοῖς· πολλοὶ γὰρ συνάχθονται μὲν τοῖς ἀτυχοῦσι φίλοις, φθονοῦσι δὲ τοῖς καλῶς πράττουσι. Τῶν ἀπόντων φίλων μέμνησο πρὸς τοὺς παρόντας, ἵνα δοκῆς μηδὲ τῶν ἀπόντων ὀλιγωρεῖν.

Ἰσοκράτης, Πρὸς Δημόνικον 1.24-28

Λεξιλόγιο:

τὸν τρόπον (ο τρόπος): ο χαρακτήρας(των φίλων)

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A. «Δοκίμαζε τοὺς φίλους... ἵνα δοκῆς μηδὲ τῶν ἀπόντων ὀλιγωρεῖν»: να μεταφέρετε το παραπάνω χωρίο στη νέα ελληνική.

(20 μονάδες)

B. Να καταγράψετε όλες τις συμβουλές που δίνει ο ρήτορας για τη δημιουργία μιας σταθερής και ορθής φιλικής σχέσης.

(10 μονάδες)

Γ1. «Οὕτως ἄριστα χρήσει τοῖς φίλοις, ἐὰν μὴ προσμένης τὰς παρ' ἐκείνων δεήσεις»: να χαρακτηρίσετε το είδος του υποθετικού λόγου. Στη συνέχεια να τον μετατρέψετε ώστε να δηλώνει το αντίθετο του πραγματικού.

(3 μονάδες)

Γ2. «μὴ τυχῶν, τοῖς ἀτυχοῦσι φίλοις»: να χαρακτηρίσετε τοις μετοχές και να τις αντικαταστήσετε με ισοδύναμες δευτερεύουσες προτάσεις.

(4 μονάδες)

Γ3. « Οὕτως ἄριστα χρήσει τοῖς φίλοις...»: να μετατρέψετε την ενεργητική σύνταξη σε παθητική.

(3 μονάδες)

Δ1. Να εντοπίσετε μέσα στο απόσπασμα τρεις τύπους ρημάτων που βρίσκονται σε προστακτική ενεστώτα και να τους μεταφέρετε στον αντίστοιχο τύπο του αορίστου.

(3 μονάδες)

Δ2. Να σχηματίσετε τους ζητούμενους τύπους:

- κέχρηται: το β' ενικό πρόσωπο της οριστικής του παρατατικού.
- πρότερον: τον ίδιο τύπο στον υπερθετικό βαθμό.
- δεῖσθαι: το β' ενικό πρόσωπο της οριστικής του ίδιου χρόνου της ίδιας φωνής.
- τυχῶν: τον ίδιο τύπο στο μέλλοντα.
- πυρί: την ίδια πτώση στον αντίθετο αριθμό.
- ἡπτᾶσθαι: το γ' ενικό πρόσωπο της προστακτικής του ίδιου χρόνου.
- φθονοῦσι : το γ' πληθυντικό της προστακτικής του ίδιου χρόνου της ίδιας φωνής

(7 μονάδες)

*«Πάντα ἐστὶν ἐξευρεῖν, ἂν μὴ τὸν πόνον φεύγη τις.»
τα πάντα μπορεί να ανακαλύψει κάποιος, αν δεν αποφεύγει τον κόπο.*